

Vlaams
Parlement

vergadering **C86**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 30 januari 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de stand van zaken van het Brusseldecreet – 575 (2018-2019)	3
VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nodenstudie voor het deeltijds kunstonderwijs (dko) in Brussel – 604 (2018-2019)	10
VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het taalgebruik in de Brusselse gemeenschapscentra – 619 (2018-2019)	14

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de stand van zaken van het Brusseldecreet – 575 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, u ziet mijn fractie: we zijn hier met drie mensen, niet alleen uit Brussel, maar ook uit de Rand. Het toont opnieuw aan dat mijn fractie haar bezorgdheid, haar liefde, haar inzet voor Brussel toont, wat sommigen daarover ook mogen beweren in de media. Ik zeg het toch heel uitdrukkelijk in de hoop dat het in het verslag zou staan. Het toont ook aan dat onze fractie uiteraard ook de band tussen Vlaanderen en Brussel verder wil versterken.

Maar ik kom tot de essentie van mijn vraag. Minister, we hebben hier de voorbije maanden en jaren al meermaals gediscussieerd over het Brusseldecreet. We kennen inderdaad de wetgeving, het decreet van 7 juli 1989 – als ik het goed voorheb – dat eigenlijk al jarenlang de basis vormt van de samenwerking en het toezicht tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), en ook van de dotaties die Vlaanderen telkens aan de VGC geeft met de bedoeling dat Vlaamse Gemeenschapsbeleid in Brussel verder uit te bouwen. U hebt inderdaad in deze legislatuur meerdere nota's aan de Vlaamse Regering voorgelegd, die breed gedragen werden, die gedragen werden door de Vlaamse Regering, die ook hier meermaals besproken werden, naast de vele andere punten wat betreft Vlaanderen, maar waarbij het duidelijk was dat deze Vlaamse Regering echt wel ambitie heeft in Brussel.

We zien dat eigenlijk dag in dag uit. We zien meer Nederlandstalige Vlaamse scholen in Brussel, die nog steeds een groot succes zijn, niet alleen bij de Brusselse Vlamingen – dat is een ander discussiepunt, wat betreft het voorrangbeleid. We zien een succesvol cultuurbeleid, we zien een welzijnsbeleid, waar iedereen van mening is dat er zeker nog een tandje bij gestoken kan worden – dat is historisch te verklaren.

Het wordt natuurlijk wat gecompliceerder met de zesde staatshervorming, waarbij er bepaalde bevoegdheden naar de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) zijn gegaan, en die wij eigenlijk liever bij de Vlaamse Gemeenschap hielden, omdat we denken dat de Vlaamse Gemeenschap als sterke gemeenschap die aanwezigheid in Brussel toont en ook verder moet blijven tonen, en dat ze ook een bepaalde expertise heeft, wat volgens ons een meerwaarde is voor die Brusselse Vlaming, of die Brusselaars die die fundamentele keuze maken voor de Vlaamse Gemeenschap, ook al is men anderstalig. We zijn een open gemeenschap, we zijn heel inclusief ingesteld, dat bewijzen onze scholen hier in Brussel.

Ik verwijs eigenlijk ook naar uw beleid. Ik kan het mij nog zeer goed herinneren. Toen in het begin van deze legislatuur er inderdaad besparingen doorgevoerd moesten worden, werd er ook gedacht: wat met het Vlaams Brusselfonds? Ik herinner mij nog zeer goed de woorden die u toen gezegd hebt: 'reculer pour mieux sauter'. We kunnen zeker discussiëren over het Vlaams Brusselfonds, hoe dat dat in het verleden gehanteerd werd. Ik ga dat ook zeggen en heb dat toen ook gezegd: het waren soms wel wat bevriende verenigingen die hier en daar iets konden meepikken, en iets minder bevriende verenigingen die geregeld wel eens iets misten. Maar, ere wie ere toekomt, u hebt inderdaad gezegd dat u dat op een andere manier ging bekijken – reculer pour mieux sauter – om te zien hoe de initiatieven die vanuit dat Vlaams Brusselfonds gesubsidieerd werden, kunnen bijdragen tot een versterking van de band tussen Brussel en de rest van Vlaanderen, zoals ik het altijd zeg. We hebben hier ook mooie debatten gehouden in verband met BRUZZ,

de Vlaams-Brusselse Media. Ik denk dat we daar in een ander debat toch nog eens wat verder over moeten discussiëren.

Maar ik kom tot de essentie: het Brusseldecreeet. U hebt dat aangekondigd in uw nota en in uw bisnota, u hebt dat ook in uw recente beleidsbrief aangekondigd, waarbij u onder andere zegt dat het Brusseldecreeet in een laatste fase zit, dat we inderdaad met een voorontwerp van decreet zitten. Er zijn adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), en ook het advies van de Raad van State, die juridisch-technische bemerkingen heeft gemaakt.

We zitten op het einde van de legislatuur, over vier maanden zijn er verkiezingen. Minister, ik weet dat u verkast naar een ander parlement, maar dat wil uiteraard niet zeggen we elkaar niet meer zullen zien. We kunnen niet rechtstreeks de degens kruisen, ik zal het zo zeggen. Ik herhaal mijn hoop dat er al dan niet nog geland kan worden met dit dossier. Er waren goede afspraken gemaakt in uw nota en bisnota uit 2015 en 2018. Daar wil ik een stand van zaken vragen.

Kunt u toelichting geven bij de stand van zaken met betrekking tot het Brusseldecreeet? In welke timing voorziet u? Welke aanpassingen plant u naar aanleiding van het advies van de SERV? Welke aanpassingen plant u naar aanleiding van het advies van de SARC? Kunt u toelichting geven bij het advies van de Raad van State? Welke knelpunten staan nog in de weg? Er moet natuurlijk goed rekening worden gehouden met de afspraken uit de twee nota's die u aan de Vlaamse Regering hebt voorgelegd. Dat zijn immers de afspraken gemaakt tussen de partijen. Goede afspraken maken namelijk goede vrienden.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Vanlouwe, ik zal proberen om u uitvoerig de stand van zaken te geven. In mijn antwoord zal ik wel sleutelen aan de volgorde van uw subvragen. De eerste vraag zal ik eerst in algemene zin beantwoorden. Ik zal vervolgens doorgaan op de adviezen van de SERV, de SARC en de Raad van State. De tweede vraag over de timing vloeit daaruit voort, en die zal ik op het laatst beantwoorden.

Wat is de stand van zaken? In algemene zin zitten we kort bij de eindmeet. Op de ministerraad van 20 juli 2018 keurde de Vlaamse Regering het ontwerp goed in eerste lezing. Op 14 en 17 september volgden respectievelijk de adviezen van de SARC en de SERV. Op 28 september volgde de goedkeuring in tweede lezing.

Het advies van de Raad van State kregen we op 9 november 2018. Dat advies noopte tot een bepaalde hertekening van het ontwerp van decreet. De kabinetten hadden hierover een overleg op 21 november. Ik geef straks meer detailtoelichting. Hier kan ik al zeggen dat er op het kabinettenoverleg consensus was over de modaliteit waarop we met het advies van de Raad van State zouden omspringen. Maar elke oplossing roept nieuwe vragen op, en precies daar zijn we het – alhoewel we in dit complex en beladen dossier al een hele weg in consensus hebben afgelegd – tot op heden nog niet over eens geraakt.

U weet dat de SERV eigenlijk een positief advies gaf. De raad formuleerde enkele aanbevelingen. Ten eerste vroeg de SERV om de inhoud van de beleidsdocumenten – het gaat onder meer over de samenwerkingsovereenkomst, het meerjarenplan en de jaarlijkse begroting – te verduidelijken en op te hangen aan impact en outcome.

Met de Vlaamse Regering hebben we geoordeeld dat artikel 7, §1, 2°, van het voorontwerp de toewijzing van de middelen aan de geformuleerde doelstellingen wel degelijk waarborgt. Het gaat hier over de bepalingen met betrekking tot de in de toekomst uit te werken samenwerkingsovereenkomst en beleidsrapporten. Die

beogen de opmaak van een doelstellings- en prestatiegericht meerjarenplan en begroting. Dit houdt per definitie impact- en outcome-indicatoren in.

De concrete inhoud van de beleidsrapporten zal verder moeten worden geregeld in het nog uit te werken uitvoeringsbesluit. De Vlaamse Regering is er het hierbij over eens dat dit besluit geïnspireerd moet worden op de uitvoeringsbesluiten die van toepassing zijn op de Vlaamse lokale besturen en dat dit besluit rekening zal houden met de specifieke context van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC).

Ten tweede stelde de SERV voor om de manier en methode waarop de beleidsdocumenten tot stand komen, nader uit te werken, en meer bepaald de betrokkenheid van de burgers en het middenveld bij de uitwerking van de beleidsdocumenten te regelen. Aan deze opmerking werd volgens ons tegemoetgekomen in het voorontwerp van decreet en de memorie. De wijze waarop het middenveld en de burger betrokken moeten worden bij de beleidsvoorbereiding, werd opgenomen als een van de onderdelen van de samenwerkingsovereenkomst via een gewijzigd artikel 7.

De SERV vroeg ook meer duiding bij het begrotings- en rekeningstelsel. Ook hier was voor de Vlaamse Regering het vertrekpunt dat het nieuwe begrotings- en rekeningstelsel van de VGC geïnspireerd zou zijn op de uitvoeringsbesluiten die van toepassing zijn op de Vlaamse lokale besturen en dat ze specifiek rekening zouden houden met de specifieke context van de VGC. Die duiding werd gegeven bij de algemene toelichting in het ontwerp van memorie.

De SERV stelde verder voor een opsomming te maken van de bevoegdheden van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie enerzijds en het College van de VGC anderzijds. Hierop besliste de Vlaamse Regering evenwel niet in te gaan. Een lijst van bevoegdheden van de raad en het College van de VGC leek niet opportuun omdat het voorontwerp van decreet de bevoegdheden van beide organen al duidelijk genoeg omschreef.

De SERV vroeg verder afstemming van de beleidsdocumenten en strategie met het directe beleid vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Voor deze terechte bekommernis van de SERV verwees de Vlaamse Regering bij haar tweede lezing naar de samenwerkingsovereenkomst waarin die afstemming vorm moet krijgen. Artikel 7 van het voorontwerp voorziet hiervoor onder meer in overleg tussen de Vlaamse Regering en het college van de VGC.

De SERV vroeg tot slot dat de webtoepassing van de VGC, naast de in het decreet vermelde elementen, ook de samenwerkingsovereenkomst en eventuele beslissingen van de Vlaamse Regering tot schorsing zou vermelden. Om hieraan tegemoet te komen, werden er bij de artikelsgewijze bespreking van de artikelen 7 en 26 toevoegingen uitgewerkt. Het advies van de Raad van State zou hier echter later nog op terugkomen.

Dan kom ik op het advies van de SARC. De SARC gaf dus in september advies en is wel degelijk tevreden dat de sectormiddelen die aan de dotatie van de VGC worden toegevoegd, geoormerkt blijven voor het lokale cultuur-, jeugd- en sportbeleid. De raad vindt het voorts belangrijk dat de VGC ruimte krijgt om haar beleid af te stemmen op de noodwendigheden van een Vlaams gemeenschapsbeleid in Brussel.

Het staat de SARC wel voor dat er inzake planlastvermindering nog een ruime marge voor verbetering is en hij formuleert bedenkingen bij de strikte opvolgingsprocedures en bij de veelheid aan documenten die de VGC moet bezorgen. De Vlaamse Regering oordeelde bij de tweede lezing dat het Brusselbeleid een overlegd en geïntegreerd beleid moet zijn. In dat opzicht is de relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC essentieel en wenst de decreetgever dat beide overheden de strategische beleidslijnen in nauw overleg uitzetten en uitvoeren. De Vlaamse Regering oordeelde dat er procedures zijn voor het meerjarenplan,

de aanpassing ervan en de jaarrekeningen geïnspireerd op het decreet Lokaal Bestuur. De Vlaamse Regering oordeelde verder dat het voorontwerp een evenwicht nastreefde tussen een voldoende hoge strategische oormerking van de sectormiddelen en planlastvermindering.

De voorziene opvolgingsprocedures houden voor de Vlaamse Regering het midden tussen het advies van de SARC en dat van de SERV, die met zijn opmerking over outcome en impactindicatoren veeleer een concretere invulling wil van de samenwerkingsovereenkomst en de beleidsdocumenten. Ten slotte, omdat het voorontwerp van decreet voor de sectorale cultuursubsidies in een overgangspe-riode voorzag tot 2025, vroeg de SARC om de huidige regelgeving in het kader van het lokale cultuurbeleid te bestendigen. De Vlaamse Regering is daarop inge-gaan door artikel 36 te wijzigen.

Dan komen we bij het pièce de résistance, het advies van de Raad van State. We kregen dat advies in november. De meest fundamentele opmerking handelt over de dotatie aan de VGC. In het begrotingsrecht verstaat men onder 'dotatie' een krediet dat is opgenomen in de algemene uitgavenbegroting, maar waarvan de besteding geregeld wordt door de instelling waaraan het wordt verleend. Met andere woorden, de dotatie verschilt van de subsidie doordat degene die ze ontvangt niet hoeft aan te tonen dat hij ze aanwendt voor een bepaald oogmerk. De Raad van State oordeelt dat uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 12 januari 1989, toch nog altijd de basiswet met betrekking tot de VGC, niet blijkt dat de bijzondere wetgever aan het woord 'dotatie' een andere betekenis heeft willen geven dan dege-ne die in het begrotingsrecht gebruikelijk is en die ik u net schetste.

Het voorgaande verhindert niet dat de Vlaamse Gemeenschap specifieke middelen toekent aan de VGC onder de vorm van subsidies, waaraan dan wel specifieke op-drachten kunnen worden verbonden. Die specifieke middelen zijn dan te onder-scheiden van de dotatie die op grond van artikel 82, paragraaf 2, eerste lid, van de bijzondere wet van januari 1989 wordt toegekend. De sectorale subsidies die de VGC in het verleden ontving voor jeugdbeleid, cultuurbeleid, sportbeleid, de aan-pak van de grootstedelijke problematiek – lees: het vroegere Stedenfonds – en de kinderarmoedebestrijding waren daar een voorbeeld van.

In de laatste versie van het voorontwerp heb ik het advies van de Raad van State gevolgd door een onderscheid te maken tussen de jaarlijkse onvoorwaardelijke dotatie aan de VGC en de jaarlijkse aan voorwaarden gebonden subsidiëring uit de sectordecreten.

De Raad van State stelt ook duidelijk dat het de Vlaamse Regering toekomt om het begrotings- en rekeningstelsel van de VGC te regelen. De decreetgever kan dan ook niet, zoals tot dan in de memorie van toelichting werd aangevoerd, de basis van het begrotings- en rekeningstelsel van de VGC regelen. Volgens artikel 82, paragraaf 1, eerste lid, van de bijzondere wet van januari 1989 is het de Vlaamse Regering die exclusief bevoegd is om het begrotings- en rekeningstelsel van de VGC te regelen. Dat moet dus gespecificeerd worden. Hoofdstuk 2 van het voorontwerp van decreet, dat enkele principes en termijnen over de beleids- en beheerscyclus (BBC) – het meerjarenplan, de aanpassingen van het meerjaren-plan en de jaarrekening – omschreef, werd daarom integraal geschrapt en zal volledig geïntegreerd worden in het ontwerp van uitvoeringsbesluit. Hier komen we de Raad van State dus ook tegemoet.

De Raad van State bevestigt de bevoegdheid van de decreetgever inzake de re-geling van het bestuurlijk toezicht. Hier drong zich met andere woorden geen wijziging op. Het blijft wat het is en wat het was.

Ten slotte formuleerde de Raad van State nog een opmerking over de bekend-making van verordeningen en besluiten. Dat kwam ook aan bod in het advies van

de SERV. Initieel voorzag het voorontwerp in de bekendmaking van verordeningen en besluiten op algemene wijze. Dat schendt evenwel artikel 136 van de Grondwet, dat aan de decreetgever enkel toelaat om een 'passieve openbaarheid' op te leggen. We hebben daarom de regeling van de bekendmaking van verordeningen en besluiten op algemene wijze en de integrale bekendmaking van alle verordeningen en besluiten weggelaten. Ik laat in het midden, mijnheer Vanlouwe, hoe actief een bepaald bestuur moet en kan zijn in de transparantie van zijn besluitvorming en vooral van het eindpunt van die besluitvorming. Maar omwille van de beperkingen van de Grondwet en de passieve openbaarheid hebben we gedaan wat we gedaan hebben.

Op de interkabinettenwerkgroep (IKW) van 21 november 2018 was er bij alle partijen een grote bereidheid om het decreet te doen landen. Tijdens de bespreking van de nieuwe tekst bleek al gauw dat de partijen zich principieel konden vinden in de doorgevoerde aanpassingen na advies van de Raad van State. Maar nieuwe oplossingen werpen ook nieuwe vragen op. In het voorontwerp van decreet voor de Raad van State werden alle middelen geïntegreerd in één dotatie. Door het advies van de Raad van State zagen wij ons verplicht de jaarlijkse middelenstroom naar de VGC op te splitsen in een deel onvoorwaardelijke dotatie en een deel samengevoegde subsidies, waaraan uiteraard wel voorwaarden kunnen worden gesteld.

De vraag die nu nog rest en waarover we het binnen de Vlaamse Regering nog niet volledig eens zijn, is de verhouding dotatie-subsidie. De totaliteit van de middelen voor de VGC is op basis van de begroting 2019 goed voor een middelenstroom van 51.939.934 euro. Grosso modo kan men zeggen dat dat over bijna 27 miljoen euro dotatie en ongeveer 25 miljoen euro sectormiddelen gaat. Daarvan dient dan in het voorontwerp van decreet ingeschreven te worden wat voorwaardelijke subsidiestroom is en hoeveel onvoorwaardelijke dotatie.

De timing is daar een gevolg van. We zijn dit inderdaad nog aan het bespreken. Ik heb daar ook contacten over met de minister-president. De volgende dagen zal duidelijk moeten worden of we hier nog uit raken. Ik hoop dat dat het geval zal of kan zijn.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, bedankt voor uw heel omstandige en concrete toelichting bij de stand van zaken van het Brusseldecreeet. Het gaat inderdaad over drie adviezen. Er zijn bepaalde bijstellingen, die aanleiding geven tot overleg en discussie. We kunnen er natuurlijk niet omheen dat Vlaanderen een zeer belangrijke inspanning levert voor de VGC. We spreken over jaarlijks 51 miljoen euro die de Vlaamse Gemeenschap aan de VGC financiert, naast uiteraard heel wat andere kanalen in Vlaamse initiatieven in Brussel. Denk aan onderwijs, welzijn, de media en dergelijke meer.

Minister, ik weet dat het een ander debat is, maar ik vind het bijzonder interessant eens na te gaan op welke wijze de Franse Gemeenschap de Commission communautaire française (COCOF) financiert. Misschien moeten we hier ook eens over nadenken. Minister Madrane heeft daar een bepaalde bevoegdheid en ik weet dat u samen met hem met het burgerinitiatief bent gestart. Het zou nuttig kunnen zijn eens te discussiëren over de verantwoordelijkheden van de Franse Gemeenschap en over de financiering van de initiatieven van de COCOF. Ik heb het niet graag over de Fédération Wallonie-Bruxelles, want dat is volstrekt ongrondwettelijk. De meeste mensen kennen de COCOF tegenwoordig van de belangenconflicten en niet zozeer van de andere initiatieven die in Brussel worden genomen.

Als Vlaanderen voor heel wat financiering van Vlaamse initiatieven in Brussel zorgt, waar ik uiteraard voor 100 procent achtersta, is het de logica zelfde dat we over de doelstellingen van dat beleid goede afspraken maken. We kunnen ons verschuilen

achter een bepaald juridisch jargon om aan bepaalde afspraken te ontsnappen, maar financiering is financiering en er is een advies van de Raad van State.

Ik verwijs nogmaals naar het akkoord dat u in 2015 binnen de Vlaamse Regering hebt kunnen verkrijgen. De strategische doelstellingen zouden per beleidsdomein in gezamenlijk overleg worden bepaald. Dat geldt ook voor de dotaties. Het lijkt me logisch dat we aan deze afspraken vasthouden. Het is logisch dat dit de basis vormt. Het Brusseldecreet moet de basis worden voor de samenwerking en de financiering in de komende jaren.

Vlaanderen geeft geld aan de VGC. Dat gebeurt natuurlijk in functie van het beleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel, waar u terecht meermaals op hebt gehamerd in de verschillende nota's die u de Vlaamse Regering hebt voorgelegd. U hebt een akkoord verkregen.

Ik weet dat er soms discussie is omdat de VGC meer geld van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en iets minder van de Vlaamse Gemeenschap krijgt. Wat het geld betreft dat Vlaanderen aan de VGC geeft, blijkt uit het advies van de Raad van State ondubbelzinnig dat de VGC een ondergeschikt bestuur van de Vlaamse Gemeenschap is. Dit is totaal sui generis en we kunnen dat niet met een grote stad vergelijken. De VGC is, om het met de woorden van de Raad van State te zeggen, "een ondergeschikt bestuur van de Vlaamse Gemeenschap in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad".

Ik hoop dat de Vlaamse Regering spoedig een akkoord kan vinden, maar we moeten natuurlijk rekening houden met de afspraken. Wij wensen dat de financiering een goede basis vindt. Ik blijf benadrukken dat er een financiering van de VGC moet zijn, maar we houden ons natuurlijk aan de gemaakte afspraken. We verwachten dat ook van de partners want 51 miljoen euro is een aanzienlijk bedrag. Daarnaast komen nog andere stromen ten goede van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Ik wens u dan ook veel succes met uw verdere onderhandelingen en ik hoop dat we nog een oplossing kunnen vinden.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, ik heb enkele bedenkingen en een vraag.

Mijn eerste bedenking betreft de transparantie waarover daarnet is gesproken. Ik denk dat de VGC met betrekking tot de collegebeslissingen momenteel het meest transparant is. Dat is bijna allemaal online terug te vinden.

Mijnheer Vanlouwe, mijn tweede bedenking betreft de zijsprong die u hebt gemaakt met betrekking tot de COCOF. Ik vind dat een beetje vreemd want de COCOF staat veel sterker ten opzichte van de Franse Gemeenschap dan de VGC ten opzichte van de Vlaamse Gemeenschap. De COCOF heeft decreetgevende kracht en de VGC kan enkel verordeningen opstellen die ondergeschikt zijn aan de Vlaamse decreten. Misschien evolueren we in de visie van de N-VA in de richting van de COCOF. Op die manier wordt dan de leemte gevuld in het online gelanceerde filmpje over de confederale visie op België, waarin Brussel ontbrak. Misschien kunt u daar straks nog wat informatie over geven.

Minister, wat de begroting betreft, heb ik vastgesteld dat de cijfers op de website van de VGC een beetje verschillen van de cijfers die u hebt gegeven. Daar is sprake van een begroting voor 2019 van 190 miljoen euro. Volgens de VGC gaat het om 27 miljoen euro dotaties van de Vlaamse Gemeenschap en om 34,5 miljoen euro subsidies. Dat is 9,5 miljoen euro meer dan u hebt gezegd. In totaal gaat het echter slechts over 32 procent van de totale middelen. Bijgevolg komt 68 procent van de totale middelen van de VGC niet als dotatie of subsidie van de Vlaamse Gemeenschap. In die zin zou ik een zeer strenge en strakke controle,

waarbij alles van de eerste tot de laatste euro wordt bepaald, als een zelfoverschatting kunnen zien.

Wat belangrijk is, en wat we positief vinden, is dat er is verwezen naar het decreet uit 1989 van onze christendemocraat Hugo Weckx, waarin positief partnerschap de basisfilosofie was. Dat is voor ons ook het uitgangspunt bij een eventueel nieuw Brusseldecree. We zijn blij dat bijvoorbeeld de SARC ook voldoende aandacht heeft gegeven aan het terugbrengen van de planlast die dreigde, en dat er voldoende evenwicht komt tussen verantwoording en autonomie.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Specifiek over de verhouding waarnaar u verwijst, die 34 miljoen euro ten opzichte van mijn 25 miljoen euro: ik wil dat nog eens precies nakijken. Het is niet zo dat wij daarbij bepaalde zaken over het hoofd hebben gezien. Wij spreken in elk geval op dit ogenblik over deze bedragen met betrekking tot de stromen die door het Brusseldecree zouden worden gevat. Ik zal dat echter nog eens technisch nakijken. 9 miljoen euro verschil is wel een groot verschil, maar er zal wel een bepaalde reden voor zijn. Dat doet niks af aan de algemene discussie die we nog hebben over hoe groot de dotatie is en hoe groot de sectormiddelen zijn. Verder zal ik daar ook niks aan toevoegen omdat we nog in de laatste, hopelijk rechte lijn zitten om daar op een goede manier uit te geraken met betrekking tot de doelstellingen van de Vlaamse overheid en de autonomie van de VGC.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Collega Poschet, u verwees naar een filmpje. Ik ben blij dat u op Twitter zit. Ik dacht dat uw fractie of partij nog steeds werkte met telex of fax. *(Opmerkingen van Joris Poschet)*

Of een postduif. Dat kan ook. Als u iets meer informatie had opgezocht online – ik weet niet of u dat kent, internet, websites en dergelijke –, dan had u iets meer over de context van dat filmpje kunnen vinden. Dan had u gezien dat onder meer Brussel niet zomaar werd weggelaten, dat ongeveer de helft van het debat over het confederalisme... *(Opmerkingen van Joris Poschet)*

U hebt zich beperkt tot één filmpje. Misschien kunt u nog niet goed werken met Twitter. Ik raad u aan om online te gaan, websites te bekijken en tegelijkertijd misschien ook kranten te lezen. Mijnheer Poschet, een telex en een fax, dat is echt achterhaald. Dat is echter iets anders.

Wij ijveren ook voor een positief partnerschap, maar wij willen wel goede afspraken. Goede afspraken maken goede vrienden. Het gaat over aanzienlijk veel geld. Ik vind dat het wél de moeite is om de vergelijking te maken tussen wat de VGC doet en wat Vlaanderen in zijn geheel in Brussel doet. Kijk naar het onderwijs. We mogen allemaal fier zijn op het onderwijs in Brussel, en dat staat dan nog naast de hele financiering vanuit de VGC. Vlaanderen is een meerwaarde in de hoofdstad. Nederlandstalige Brusselse Vlamingen erkennen dat, de Franstaligen erkennen dat. Ik stel vast dat Franstalige vrienden in Brussel er ook van uitgaan dat we Brussel moeten vereenvoudigen: minder complexe structuren, minder politici, bekwame politici, politici die mee zijn en de efficiëntie van een eenvoudig stadsgewest vergroten, met twee sterke gemeenschappen, een Vlaamse en een Franse.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nodenstudie voor het deeltijds kunstonderwijs (dko) in Brussel
– 604 (2018-2019)**

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, minister, u weet dat het deeltijds kunstonderwijs (dko) me bijzonder na aan het hart ligt. Dat is ook een van die prachtige initiatieven die de Vlaamse Gemeenschap in Brussel blijft ondersteunen. En het is ook een succesformule in Brussel. Naast het gewoon onderwijs, het basisonderwijs en het secundair onderwijs, is dat dko toch wel een meerwaarde in Brussel. We weten allemaal dat het in de ene gemeente goed gaat en in de andere minder goed, maar er zijn kunstacademies, muziekacademies die uit hun voegen barsten.

Ongelooflijk maar waar: daar heeft de Nederlandstalige muziekacademie meer succes dan die van de Franstalige burelen. We stellen dan soms vast dat, wanneer de academies van het dko willen uitbreiden, dat wat wordt tegengehouden, misschien om communautaire redenen. Men botst op onwil bij lokale bestuurders. Heel concreet verwijs ik naar Sint-Agatha-Berchem. Daar zijn de voorbije legislatuur drie Vlaamse schepenen opgestapt wegens de onwil die werd vastgesteld met betrekking tot bepaalde Nederlandstalige projecten die in de steigers stonden.

Minister, u hebt heel terecht in de loop van vorig jaar een studiebureau, een architectenbureau de opdracht gegeven om te bekijken wat de noden zijn van dat dko, van die muziek- en kunstacademies, en om te bekijken wat de opportuniteiten zijn op het vlak van infrastructuur in de diverse Vlaamse academies in Brussel. Ik geloof dat u het studiebureau Carton123 architecten hebt aangesteld. Volgens mij hebben zij de studie al opgeleverd in augustus 2018. Ik meen dus dat het echt wel nuttig is om die met ons te delen, of daar toch zeker een toelichting over te geven.

Minister, wat is de stand van zaken? Wat leidt u af uit die studie? Indien ze daadwerkelijk is afgerond en een werkbaar document is, dan zouden we ze graag ontvangen. Dat lijkt me toch wel logisch. In welke timing voorziet u anders om die resultaten bekend te maken? Hoe zult u de gegevens die uit de studie voortkomen in uw beleid vertalen, zodat onze academies op een efficiënte, goede manier kunnen werken en kunstonderwijs kunnen aanbieden aan de vele Vlamingen in Brussel, maar uiteraard ook aan iedereen die interesse toont voor dat Nederlandstalige dko in Brussel?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: In het voorjaar van 2018 heb ik door mijn administratie een opdracht laten uitschrijven om een infrastructuurplan voor het dko op te stellen. Het Brusselse dko, dat uit elf academies bestaat, verdeeld over verschillende inrichtende machten, kampt al jaren met een problematische infrastructuur. Gebouwen en lokalen zijn sterk verouderd, ze zijn ook vaak niet aangepast aan de hedendaagse stedenbouwkundige normen en aan de noden van de verschillende disciplines. Er was dus nood aan een objectief beleidsvoorbereidend instrument waarop het toekomstige beleid zich kan baseren om de infrastructurele pijnpunten van het Brusselse dko ook structureel aan te pakken.

De opdracht werd gegund aan het Brusselse architectenbureau Carton123, dat in augustus vorig jaar het infrastructuurplan afrondde. Na bespreking met mijn kabinet en administratie zijn er nog technische aanpassingen doorgevoerd. Dat is de gebruikelijke afrondingsprocedure. Daarna heeft het bureau de studie op 24

oktober 2018 definitief opgeleverd. Het rapport werd aan mij voorgesteld op 5 december. Met het bureau werd afgesproken dat het rapport ook zou worden toegelicht aan de academies en de inrichtende machten. Ik geloof dat dat inmiddels ook gebeurd is.

Wat moeten en kunnen we afleiden uit deze studie? Het is een langetermijninfrastructuurplan waarbij het bureau per academie en vestigingsplaats objectief heeft opgetekend wat de infrastructurele stand van zaken is, welke concrete noden er zijn, welk type ingrepen vereist zijn om de situatie te verbeteren – dat kan gaan over aanpassingen, renovatie en soms over nieuwbouw – en op welke termijn die uitvoerbaar zijn. Ten slotte heeft het bureau een ruwe raming van de kostprijs van de vereiste ingrepen gemaakt.

Carton123 keek zowel naar het volledige dko-landschap als naar elke academie individueel, en voerde gesprekken met directies, inrichtende machten, de dienst Infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (VGC) én de onderwijsinspectie.

Uit deze gesprekken kwamen specifieke noden en pijnpunten naar boven. Die allemaal opsommen zou mij nu te ver leiden. Het bureau maakte de analyse vanuit verschillende invalshoeken. Waar kan er snel winst geboekt worden? Wat is de ideale infrastructuur? Welke ingrepen kunnen soms ook winst opleveren op een site voor alle betrokkenen? Dat gaat dus breder dan een gebouw voor het dko. Globaal gezien stelt het bureau dat er soms veel winst te boeken valt door intern te reorganiseren, maar deze voorbeelden zijn toch eerder schaars. Vaker is er noodzaak aan een minimum aan eigen lokalen om een academie naar behoren te laten functioneren. Dit kan onder de vorm van een uitbreiding, op of naast het terrein.

Kortetermijnoplossingen liggen dus niet voor de hand. Carton123 schuift ook geen prioritaire dossiers naar voren, maar geeft aan dat prioriteren het resultaat moet zijn van gesprekken tussen alle betrokken partijen. Het spreekt voor zich dat ik een prioriteit zie bij die academies die een ongunstig advies over hun infrastructuur meekregen van de onderwijsinspectie.

Het dko is dus vooral vragende partij naar een minimum aan eigen infrastructuur, maar is tegelijkertijd ook voorstander om lokalen te delen omdat eigen infrastructuur ook vaak ontbreekt. Daarvoor zijn er echter niet genoeg stimulansen en er is op dit ogenblik geen beleidsmatig kader voor een cultuur van gedeeld gebruik.

Carton123 heeft het infrastructuurplan op 29 januari 2019 toegelicht aan de elf academies en de inrichtende machten. De academies kregen uiteraard de gelegenheid om vragen te stellen over hun eigen site. Het infrastructuurplan wordt vandaag bekendgemaakt. De commissiesecretaris zal u uiteraard de link van het rapport bezorgen. Het is een boeiend rapport waarin veel vragen worden beantwoord. Er blijven nog een paar vragen onbeantwoord, maar de basis is stevig en degelijk.

Hoe zal ik dit alles in mijn beleid vertalen? Tijdens de bespreking van de beleidsbrief Brussel 2018-2019 gaf ik reeds aan dat de prioritaire dossiers over die academies gaan die van de onderwijsinspectie een negatief advies met betrekking tot hun infrastructuur ontvingen. In die zin staat het dossier van de muziekacademie van Etterbeek voor mij en voor de VGC met stip bovenaan. De VGC onderzoekt momenteel verschillende pistes om een multifunctioneel project op poten te zetten. De resultaten van dit onderzoek zouden in maart bekend moeten zijn. Voor dit project heb ik alvast middelen laten reserveren in het Vlaams Brusefonds 2019. In Etterbeek is de situatie zo dringend dat sluiting dreigt als wij op korte termijn niet tot oplossingen komen.

Uiteraard zullen de keuzes met betrekking tot het meerjarig infrastructuurplan binnen een volgende legislatuur moeten worden gemaakt. De aanbevelingen kan

ik dus niet meer vertalen in het huidige beleid. Ook omdat niet alles op dit ogenblik zonder meer bouwrijp is. Het wordt de volgende jaren zeker een flessenhalsproblematiek. We moeten daar beleidsmatig een antwoord op geven.

Met dit rapport en het aanduiden van een prioritair dossier wil ik alvast een aanzet geven voor een volgende Vlaamse Regering. Hoewel ik hiervoor middelen vrijmaak in het Vlaams Brusselfonds blijft dit toch de eerste verantwoordelijkheid van de inrichtende macht, de minister van Onderwijs en de VGC. We zullen in die driehoek aan puzzel- of clusterfinanciering moeten doen. Ik denk dat dit haalbaar is. De samenspraak tussen het ministerie van Onderwijs, de VGC en het Vlaams Brusselfonds blijft natuurlijk wel bestaan.

De huidige financiële situatie van het Vlaams Brusselfonds laat toe dat we jaarlijks 1 miljoen euro in de infrastructuur van het dko kunnen investeren. In het rapport is de globale meerjarenplanning op 20 miljoen euro begroot. Als men dit alleen door het Vlaams Brusselfonds laat betalen, zijn we nog wel even bezig, zelfs als we vanuit het Vlaams Brusselfonds nog meer middelen zouden kunnen toevoegen. Een clusterfinanciering door Onderwijs, VGC en het Vlaams Brusselfonds kan de zaken versnellen, los van het bouwrijp maken van dossiers. U weet dat ik in afwachting daarvan dit jaar vanuit het Vlaams Brusselfonds 800.000 euro heb uitgetrokken om vooral lesmateriaal en uitrusting – lees: veelal instrumenten – ter beschikking te stellen.

Ik denk dat ik daarmee het belangrijkste heb gezegd. Daarnaast blijf ik in samenspraak met minister van Onderwijs Hilde Crevits met het nieuwe niveaudecreet dko voor een hogere personeelsomkadering zorgen, ook voor onze Brusselse academies.

Het rapport kan zeker verdere discussie bieden op basis van de adviezen van de onderwijsinspectie en op basis van een politieke prioritisering, namelijk welke dossiers eerst moeten en kunnen worden aangepakt. Vaak zal dat ook gebeuren vanuit de vaststelling wat we het eerst kunnen doen en waar een dossier bouwrijp is. Maar het dossier van Etterbeek zal alvast volgend jaar en het jaar nadien moeten worden uitgevoerd.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is positief dat het rapport is opgemaakt om die noden in kaart te brengen.

U zegt dat de architecten en ingenieurs hebben gesproken met verschillende partners onder wie uiteraard academici, de VGC en het departement Onderwijs. Ik heb u in uw opsomming echter niet horen zeggen dat er overleg zou hebben plaatsgevonden met de lokale besturen, die deze vergunningen al dan niet toekennen voor de noodzakelijke renovaties. Ik hoop dat dit geen tekortkoming is in die studie. Ik moet ze nog bestuderen en ik kijk uit naar het dossier zelf. U verwees al naar een link, ik neem dan ook aan dat de studie al openbaar is. Ik begrijp dat u haar via het secretariaat of rechtstreeks aan de parlementsleden zult bezorgen.

Het gaat hier over elf academies in Brussel. Ik hoor u zeer uitdrukkelijk pleiten dat prioriteit zou worden gegeven aan de academie van Etterbeek. Dat dossier ken ik persoonlijk minder, maar ik hoop dat de vele andere academies die ook vragende partij zijn en noden hebben niet nog eens jaren zullen moeten wachten, waardoor dit dossier volledig achterhaald zou worden. Ik wil absoluut niet dat die academies leerlingen zien vertrekken naar academies in of buiten Brussel. Daar moet werk van worden gemaakt. Er moet samenspraak zijn tussen de Vlaamse Regering – dan bedoel ik uzelf maar ook Onderwijs – en het College van de VGC, maar er moet toch ook worden gepraat met de lokale besturen.

Wanneer elke academie bijvoorbeeld nood heeft aan twee, drie of vier extra lokalen, en aan verbouwingen, dan moet natuurlijk ook worden gepraat met de lokale besturen. Als dat niet gebeurt, zullen zij die renovaties gewoon tegenhouden. Minister, ik wil u vragen dit zo goed mogelijk op te volgen. U hebt nu een basis, ik vraag u niet alleen te focussen op de prioritaire dossiers maar ook werk te maken van de andere dossiers.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Normaal gezien zal vanavond op de gemeenteraad van Jette een uitgave van 34.000 euro worden goedgekeurd voor de Nederlandstalige muziekacademie van Jette. Zijn de uitgaven van de gemeenten voor de respectievelijke Franstalige en Nederlandstalige muziekacademies in deze studie opgenomen?

Katia Segers (sp.a): Wij vinden het ook goed dat deze studie is gebeurd. Hier en daar bij directies horen we ook dat ze zeer tevreden zijn dat de oefening is gemaakt. Zij voelen zich gesterkt doordat eindelijk wordt vastgesteld welke behoeften er bestaan in het dko in Brussel. Zij kunnen niet meer worden weggezet als de klagers. Die objectivering is een heel goede zaak.

Deze studie is echter wel laat tijdens deze legislatuur gemaakt. De architecten vonden dan ook dat ze wat weinig tijd kregen. Indien dit bij het begin van deze legislatuur was gebeurd, dan hadden een aantal projecten gerealiseerd kunnen worden.

Minister, ik vind het heel goed dat u ook sprak over het delen van de lokalen. Het overleg met het regulier onderwijs is daarbij heel belangrijk. Dat past ook in ons idee over de brede school. Is er ook met de onderwijskoepels overleg geweest?

Ik kijk er heel erg naar uit om deze studie te lezen. We weten eigenlijk nog onvoldoende met welke variabelen de participatie aan het dko samenhangt: culturele achtergrond, sociaaleconomische achtergrond. Vaak zijn ook afstand, toegankelijkheid en beschikbaarheid van openbaar vervoer determinerend om te beslissen of een kind naar de pianoles kan gaan. Ik hoop dat daar allemaal in terug te kunnen vinden.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: We kunnen inderdaad niet loochenen dat deze studie laat in de legislatuur is gemaakt. Toen de legislatuur begon, hadden we een aantal pistes van mogelijke investeringen in Sint-Agatha-Berchem en Molenbeek, maar ook Etterbeek kwam om de hoek kijken. Die drie dossiers tot een goed eind brengen, leek ons ongeveer wat we deze legislatuur konden doen. Dat is niet onredelijk, alleen vanuit het perspectief van het Vlaams Brusselfonds.

We hebben echter vastgesteld dat het vaak over heel grote operaties gaat met complexe politieke contacten. Maar ook inzake stedenbouw is dit voor veel directies een te zware taak. Dat is iets dat men eenmaal in een loopbaan doet, naast de reguliere opdracht die men heeft.

Eigenlijk is dat een beetje te zwaar, ook voor de coördinator. Dat is geen kritiek, maar een vaststelling van de koepel van het Brusselse dko. Wanneer wij hier de hand aan de ploeg zullen slaan, zullen wij al die dossiers finaal echt wel bouwrijp moeten maken, samen met de VGC-administratie, die daar met het leerplichtonderwijs ondertussen veel meer ervaring mee heeft. Om van dat goede idee naar het uiteindelijke opzetten van de klassen te gaan, zullen we iemand nodig hebben die alles nauwgezet opvolgt. Daarin ben ik effectief te optimistisch geweest omdat ik dacht dat die dossiers wel zouden komen. Nu is gebleken dat weinig dossiers tot een goed einde gebracht zijn, maar op basis van de stedenbouwkundige en architecturale insteken van het rapport kunnen we dat nu wellicht gemakkelijker.

Daarmee kom ik bij de andere elementen. We hebben effectief met de inrichtende machten gesproken. Er is ook contact geweest met de Nederlandstalige schepenen, maar dat is natuurlijk niet altijd met de gemeente als geheel. Dat zal zeker nog moeten gebeuren. We zullen een ordening moeten maken, iets wat de VGC ook vaak doet voor gemeenschapscentra. Dan wordt bekeken welke investeringen het eerst moeten gebeuren en waar ze moeten gebeuren. De twee criteria daarbij zijn: waar kunnen investeringen het snelst, omdat iedereen het erover eens is, en waar is iedereen het eens om mee te stappen in het project, ook het gemeentebestuur?

Dat zal zeker nog moeten gebeuren, nog intenser dan vandaag. Mijnheer Poschet, we zullen daarbij ook de uitgaven voor Frans- en Nederlandstalige muziekacademies in beschouwing nemen. Die zitten niet in het rapport, geloof ik, maar we zullen dat hier en daar toch moeten willen doen, waar we politieke zaken kunnen forceren of in een goede vaart kunnen brengen. Ik denk eerlijk gezegd dat het een goede zaak zal zijn dat er na de parlementaire discussies die hierover zeker nog zullen volgen, ankerpunten uitgewerkt worden in het volgende regeerakkoord – wie er dan ook rond de tafel mag zitten –, die we dan in een meerjarenplan kunnen uitrollen. Ik denk dat de basis hiervoor nu wel gelegd is in het rapport. Dan is het mogelijk en overbrugbaar, als iedereen in de nodige midelen voorziet om dat in een vijfjarenplan te steken – en dan ben ik zeer optimistisch want wellicht zal het een acht- of tienjarenplan worden. Ik denk dat dat de bijdrage is van het rapport, al is het inderdaad laat in de legislatuur.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het taalgebruik in de Brusselse gemeenschapscentra
– 619 (2018-2019)**

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, we weten dat er over heel het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een fijnmazig web van 22 gemeenschapscentra uitgewerkt is, 1 per gemeente en 4 voor de stad Brussel, met een apart huis voor Haren, Neder-Over-Heembeek en Laken. Die vormen mee de basis van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel en hebben elk een eigen karakter en dynamiek omdat ze, idealiter, gedragen worden door de lokale gemeenschap en de gedreven vrijwilligers aldaar.

Dit jaar voorziet de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) in bijna 33 miljoen euro voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport, waarvan het leeuwendeel naar de gemeenschapscentra gaat. Daarnaast gaat nog eens 9,5 miljoen euro naar infrastructuurprojecten in de gemeenschapscentra.

De centra zijn uiteraard buurtgericht, wat trouwens een van hun opdrachten is – een kernopdracht zelfs. Het is dan ook evident dat er ook aandacht gaat naar die diversiteit in een buurt met een grote culturele diversiteit. Dat is een goede zaak, daar ga ik volledig mee akkoord, maar het Nederlands moet wel de werkingstaal bij uitstek blijven. En daar schort het soms wel eens aan.

Zo verliep het onthaal bij de nieuwjaarsreceptie van de Vaartkapoen in het Frans, evenals de uitleg voor de bonnetjes, de presentatie van de film en de film zelf. Er was gelukkig wel in Nederlandse ondertiteling voorzien. Minister, openheid naar de buurt of andere culturen betekent niet het wegcijferen van de eigen taal. Dat is ook de benadering die wij terugvinden in de beleidsnota Brussel, die we samen hebben goedgekeurd. Daarin staat uitdrukkelijk opgenomen: "Een sterk Vlaams

taalbeleid in Brussel impliceert dus een positieve samenwerking met de verschillende overheden op het veld.”

Welke maatregelen kunt u nemen om de positie van het Nederlands binnen de Nederlandstalige socioculturele centra te vrijwaren?

Op welke manier wordt ervoor gezorgd dat Cultuurcentrum Brussel een zo breed mogelijk Nederlandstalig publiek bereikt?

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Zoals u weet, mijnheer Poschet, is de VGC de inrichtende overheid van de 22 Brusselse gemeenschapscentra en zij stuurt ook het taalbeleid in haar dagelijkse werking aan. Zij zou dus nog altijd als eerste moeten antwoorden op uw vragen. Niettemin deel ik uw analyse en bekommernis grotendeels. De gemeenschapscentra staan uiteraard niet los van de buurt waarin ze actief zijn, wat zeker geldt voor een gemeenschapscentrum als de Vaartkapoen, dat, zoals u weet, in een diverse en soms ook moeilijke buurt werkt. Dat is trouwens de reden waarom ik de deelwerking – ik herhaal het graag – van VK Concerts binnen de Vaartkapoen vanuit het Brusselfonds steun met een jaarlijkse werkingssubsidie van 110.000 euro.

Ik begrijp dus dat de gemeenschapscentra een bepaalde soepelheid in het taalgebruik aan de dag willen en moeten leggen. Een meertalige aanpak kan ook aangewezen zijn, maar dit neemt uiteraard niet weg dat het Nederlands de voornaamste werkings- en communicatietaal moet blijven. In mijn eigen subsidiebeleid heb ik de richtlijn rond het gebruik van het Nederlands als volgt geformuleerd: “De projecten worden aangekondigd in het Nederlands en ook alle andere communicatie over het project wordt in het Nederlands gevoerd. Het Nederlands wordt ook gebruikt tijdens het verloop van het project. Bij initiatieven waar doelbewust verschillende talen worden gehanteerd” – u weet dat we dat laatste decretaal mogelijk maken – “bekleedt het Nederlands een evenwaardige positie.” Die richtlijn proberen wij zeker goed te laten opvolgen.

Zoals u allicht weet heeft de VGC een visietekst met betrekking tot haar taalbeleid. Deze tekst vormt de basis voor de manier waarop ze binnen hun instellingen met talen omgaan.

Dit is een leidraad voor het omgaan met het Nederlands en met andere talen in VGC- initiatieven of initiatieven die door de VGC ondersteund worden.

De VGC werkt in een rijke en meertalige omgeving. In het officieel tweetalige Brusselse Hoofdstedelijke Gewest worden uiteraard nog meer talen gesproken. We kunnen met die mogelijkheden en rijkdom van taal en cultuur omgaan als een troef en als een positieve kracht in de grootstad. Deze meertaligheid biedt ook kansen voor inwoners en bezoekers van de stad. De VGC wil met een open houding een toegankelijk Nederlandstalig netwerk van diensten en voorzieningen vormgeven, om zo de kwaliteit van het leven in de stad te verbeteren. Het Nederlands moet daarin een belangrijke plaats krijgen en behouden. Verder wil de VGC een positieve houding tegenover het Nederlands in een meertalige omgeving stimuleren.

Voor mijn antwoord op uw concrete vraag over de nieuwjaarsreceptie van De Vaartkapoen heb ik mij ook geïnformeerd bij de betrokkenen. Ik bevestig dat het onthaal niet de hele avond in het Nederlands verliep. In de loop van de avond werd de Nederlandstalige onthaalverantwoordelijke vervangen door een vrijwilliger die het Nederlands echter niet machtig was. Dat is zeker een aandachtspunt voor de toekomst. Voor de overige activiteiten in dienstverlening, zoals de bonnetjes, de

verkleedhoek, de eetstand en de bar, was de Vaartkapoenploeg zelf verantwoordelijk. Zij bedienden de aanwezigen in het Nederlands en indien nodig in het Frans. De gastvrouw van de avond, mevrouw Emilie Harnie, was die avond tweetalig. Als ik me goed herinner, was dat vorig jaar ook het geval.

In het kader van haar taalbeleid biedt de VGC wel degelijk ondersteuning aan de gemeenschapscentra. Sinds 2017 krijgen de gemeenschapscentra die dat wensen ondersteuning van het Huis van het Nederlands voor een eigen taalbeleid. De Vaartkapoen heeft op dat aanbod ingetekend vanuit het begrip van de noodzaak van een bewuste omgang met andere talen dan het Nederlands. De ondersteuningstrajecten bestaan uit een analyse – door gesprekken, enquêtes, observaties, taalniveau, bepalen van het huisblad, flyers, website, groepswerk met team en raad van bestuur – alsook uit visieontwikkeling, afspraken en concrete acties. Alle geledingen van het gemeenschapscentrum worden betrokken waardoor zowel wordt gewerkt rond bijvoorbeeld taalgebruik door de baliemedewerkers als rond de opvattingen over het taalgebruik die leven binnen de raad van bestuur. De trajecten werken objectiverend en ontmijsend en stimuleren op een positieve manier de actieve aandacht voor het Nederlands. Tot nu toe maken 11 van de 22 gemeenschapscentra, dus de helft, gebruik van dit ondersteuningsaanbod.

Vanuit de Vlaamse Gemeenschap zetten we verder in op de taalpromotie van het Nederlands door oefenkansen aan te bieden. Zoals reeds vermeld in mijn laatste beleidsbrief heb ik het Huis van het Nederlands gevraagd om de bestaande expertise verder uit te bouwen door Nederlandstalige organisaties actief te ondersteunen. In 2019 zal het een project opzetten met de grote Vlaams-Brusselse cultuurhuizen. Daarbij ligt de focus enerzijds op het betrekken van anderstalige Brusselaars in hun werking en aanbod en anderzijds op het gebruik van het Nederlands, zodat deze instellingen ook een effectieve ontmoetingsplaats kunnen vormen voor Nederlandstaligen en Brusselaars die hun Nederlands willen oefenen. Ik bekijk met het Huis van het Nederlands of het mogelijk en nuttig is om de geplande initiatieven in deze context ook uit te breiden naar de gemeenschapscentra, in overleg met de VGC.

Op de communicatiemiddelen die het Cultuurcentrum Brussel gebruikt om een zo breed mogelijk Nederlandstalig publiek te bereiken, ga ik nu minder in. Dit behoort tot de operationele werking van het Cultuurcentrum, dus van de cluster van 22 gemeenschapscentra. Daarvoor is, zoals gezegd, het collegelid bevoegd voor Cultuur van de VGC verantwoordelijk.

Dank u in elk geval voor uw opmerking. Ze is terecht. We zetten de inspanningen absoluut gestaag verder.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Zoals ik in mijn vraag al zei, is het geen aanval op openheid of diversiteit. Absoluut niet. Maar het is wel zo dat in Sint-Jans-Molenbeek nog duizenden Nederlandstaligen wonen. Duizenden. Het is ook een gemeente van bijna 100.000 inwoners. Die groep wordt duidelijk niet aangesproken door de formule van een nieuwjaarsreceptie zoals ze nu wordt georganiseerd, als je kijkt naar de opkomst. Daar zal niet alleen de taal een rol bij spelen, maar ze zal ongetwijfeld toch een rol spelen.

Voor ons blijft het belangrijk dat je plaatsen hebt waar je als Nederlandstalige je moedertaal kunt spreken en ook waar anderstaligen die Nederlands willen leren of oefenen dat kunnen doen. Op de tijd die ik er zelf was, en dat was niet vijf minuten, heb ik enkel aan de bar zelf Nederlands gehoord, maar voor de rest was het allemaal Frans. Ook de presentatie was, voor het stuk dat ik er was, volledig in het Frans.

Ik wil absoluut niet schieten op die vrijwilligers. Ik wil niet als een verzuurde mens overkomen en zeggen dat die vrijwilligers daar niet mogen komen, Maar we zouden

hen wel moeten helpen om een basiskennis van het Nederlands te verwerven omdat hen dat ook verder zal helpen in hun sociaalprofessionele toekomst of gewoon in het contact met de buurt en het gemeenschapscentrum zelf. Dat is misschien een opdracht die het Huis van het Nederlands nog zou kunnen opnemen.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik sluit me volledig aan bij de bedenking van collega Poschet. In verschillende gemeenschapscentra is er absoluut geen probleem. U weet dat, collega Poschet. Maar in andere gemeenschapscentra is er wel een probleem, zoals in De Vaartkapoen. Ook in het Gemeenschapscentrum Essegem kan het af en toe wel eens beter.

Minister, u voert een taalpromotiebeleid. We blijven investeren in het Huis van het Nederlands. Er zijn heel wat conversatietafels, waar ik zelf af en toe aan deelneem, om anderstaligen het Nederlands aan te leren. Dat is bijzonder interessant. Dan is het toch wel onaanvaardbaar dat in de gemeenschapscentra die door de VGC en dus onrechtstreeks door de Vlaamse Gemeenschap worden gefinancierd, het Nederlands weer een ondergeschikte taal zou worden.

We zijn een heel open gemeenschap hier in Brussel. Dat moeten we ook blijven. Maar we moeten ook geen lakse gemeenschap zijn in Brussel. Een knuffelbeleid helpt niet. Dat zien we genoeg in andere domeinen. We moeten durven assertief te zijn. We moeten ook durven te zeggen dat we Nederlandstaligen zijn, dat we een Vlaamse gemeenschap in Brussel zijn. Meertaligheid is een voordeel in Brussel, maar dan moeten we ook klaar en duidelijk durven te zeggen dat in onze eigen instellingen in Brussel het Nederlands dé taal is.

De visietekst van de VGC is volgens mij bijna tien jaar oud, misschien moet hij toch eens geëvalueerd worden. U zult zeggen dat dat de bevoegdheid is van de VGC, maar ik herhaal dat de VGC een ondergeschikt, plaatsvervangend bestuur is in Brussel. U bent lid van het VGC-college, en misschien moet u de laksheid ten aanzien van anderstaligen, meestal Franstaligen, toch eens ter sprake brengen.

Ik ga ook regelmatig naar Franstalige gemeenschapscentra, en daar stel ik vast dat men niet echt dezelfde openheid heeft ten aanzien van Nederlandstaligen. Stop die laksheid. Laten we klaar en duidelijk zijn: de Vlaamse gemeenschapscentra in Brussel staan open voor iedereen, maar het blijven Nederlandstalige centra. Wat ons betreft is iedereen daar welkom, zeker als iemand kennis wil maken met de Nederlandse taal en cultuur.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik deel de gevoeligheden en de inhoudelijke opmerkingen van de twee parlementsleden. Het is zinvol om het taalbeleid verder te actualiseren en uit te bouwen. Ik wil graag aansluiten bij de inspanningen van het Huis van het Nederlands de voorbije maanden, met hun Model NL. Meertaligheid kan vanuit ons perspectief slechts een interessante meerwaarde vormen als het Nederlands daar een heel duidelijke plaats in heeft. Dat geldt in het bijzonder voor onze eigen instellingen. Het is zinvol dat ook de VGC zich daar verder over beraadt.

Naar aanleiding van dit incident – we moeten het niet verbloemen – zal ik de huidige collegeleden wijzen op het evenwicht tussen meertaligheid en het Nederlands binnen het taalbeleid in het algemeen. De talenkennis zou daar in tweede orde uit moeten voortvloeien.

Het is een beetje ironisch dat dit net gebeurt in een van de gemeenschapscentra die wel ingetekend hadden op de ondersteuning voor het Huis van het Nederlands. Maar ik ben het erover eens dat het gaat om de globale atmosfeer die men

uitstraalt. Het zou van slechte wil getuigen om te zeggen dat wij niet voor iedereen openstaan. Wij willen in onze gemeenschapscentra een warme omgeving bieden voor iedereen, maar de slinger mag niet te ver naar de andere kant doorslaan, zelfs al is het door onachtzaamheid.

Het Nederlands moet altijd een heel duidelijke plaats hebben. Dat is een opdracht voor iedereen, en ik probeer dat zo goed en zo genuanceerd mogelijk te verwoorden bij de VGC. We zullen er met zijn allen nog veel werk aan hebben, maar het vormt ook een aangename uitdaging.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.